

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Manuscripta mathematica - Cod. Durlach 158

Lorini, Buonaiuto

[S.l.], [16. bis 17. Jahrh.]

Johannis Baptistae Bellici. Hic est modvs faciendi vnvm cuniculvm

[urn:nbn:de:bsz:31-247278](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-247278)

solent poni et in collar. canuum parvorum ad collum eorum: et sine ut qui
 creant: et pone vigilas: ita quod si inimicus se congreverit: vi-
 gi quadragesima, vel quinquagesima partibus longe. habebis indicium: qui
 illu. dicitur in abula. e. Corda Jans. Jmparij. pro omni ichu lignis: inespit
 facere moviam: et dabunt tibi inditum verum: et nota: quod ipa
 nk. exit sensibilior conu: Jans. mayis. propius orit in i. mltos. etiam aliqui
 pro defectu Pincknabulorum: Jhntur. poni supra felle in Jntm. bul
 fabat uiccas. que pro omni ichu lignis, cadent saltant et cadunt: Alio mo
 ho etiam: poterimus hoc experiri: id est. accipiam vasa ex ere aut auri
 calio. ut sunt barabonorum. et similia: et plena illic aqua clara et
 pura. pone in fundo pulvei aut cavi cuniculi versus illam partem: ubi habet
 suspicionem maiorem uinulari: sed quod periculum vana ista tangat ter
 ratur: quia si inimicus Jominat te contra uinulari statim uidebit Jces mo
 vere. et palptara agram pro omni ichu pali poru aut lignis: et alij faciunt
 hoc experimentum una sola phi phiala plena aqua. multi etiam alij mod
 unt sciendi am inimica nos contra cum dicit: quos cuperes deo. Causa evita
 di. pro p. prestipitatom, et sedium. festo in hoc tractatu. cauere quod quibus
 quibus erum seuuora vasa tank aphora erunt ad motum, et dem obtentione
 ab ichibis. lignum et plorum Jorra inimici

Joannis Baptista Bellii

Hic est modus faciendi unum cuniculum: qui vult
 fieri debet ab hominibus intelligentibus.

In hac materia multos inuenio loquentes de somnibus: et etiam
 multos inuenio dices. qui hoc solum dicentes. ego effodiam, et progre
 ssar sub terra: usque ad locum quem uinulari uolo. sed aliud opus
 ne est. quam effodi terra: et ut uere dicam. multi homines hoc fatere
 sciunt: nec solum homines id faciunt sed etiam Japse: debet igitur
 qui vult facere unum cuniculum intelligere et cognoscere primam
 naturam Jerru: et postea distantiam. pro cognitione Jerru: si dicitur ubi
 posuit poni murus sine puluis, et qualiter operatione m. debuerit facere
 et si nos debemus cauere, et obseruari a dextris uine a sinistral. a sursum
 aut deorsum: debemus etiam uere modum obseruandum: ne uimus offerri
 ab inimicis: et quod non possit fieri aliquod evaporatorium, aut in Jerru pho
 rum. propter hoc. debemus efficere taliter cuniculum, et Jorna
 quod non possit dirumpi in momento faciendi effectum: et Jres laudo
 furnum per rectam lineam arie: videntes nos, quod sepe sepius: quod
 multi Justa sunt propter Jalem esse causam: melior igitur modus
 est. facere illum ex p. latere illo ordine qui conuenit: ut de hoc occasione
 cuniculi habendi maiorem vim: et ne res non dirumpet, et per tuam

evaporet. uel pro maiori parte fauoris
in aliquibus occasionibus. et. vidi ignem mittere. et nihil effuerunt cuni-
culi. quia. non fuerunt bene intellecti. ex quo dico. quod cuniculus
securior. enat. si furnus erit fiet. ex latere. quantum ad securi-
tem. faciendi. eam. dico. quod debet fieri supra portam. ut. impe-
tus. pulveris. non inueniat quod vastet. aut per quod exire possit. debet
etiam. darsi commoditas. posse mittere. ignem. sic. et si enat. locus. sum-
mus. debet. de quo. hoc. cogit. et. saltem. furvus. ad hoc. si opus fuerit
expectare. pulvis. non. pateretur. Etiam. facere. debemus. ventum.
per. quam. elichinum. produci. tur. ab. ore. cuniculi. usque. ad. os. furni. securi-
ut. possimus. etiam. si. primum. non. fuerit. effectus. ponere. secundum. elichinum.
et. esse. securi. in. dando. igne. et. hoc. quantum. ad. ordinem. securum. ignis.
Loquens. postea. de. alio. dicam. quod. propter. ea. supra. dicta. oportet.
sciri. quantum. debet. esse. profundum. quantum. longum. et. quantum.
debet. auferri. et. effodi. et. qualem. materiam. et. quantum. debet. transpa-
rari. quia. propter. multas. causas. fit. mi. cuniculus. si. fiat.
causa. elevandi. in. altum. et. faciendi. aperthuram. tunc. obseruatur. vnus. ordo.
et. si. fiat. causa. extendi. et. procedendi. ulterius. seruatur. alius.
vltimus. facere. aperthuram. oportet. fieri. furvus. rectus. et. cum. prohibidine.
in. curamine. camere. et. facere. illi. portam. humilioram. quam. posuimus.

imo in facienda dicta porta. dicam. quod prius descendamus. et. postea.
ascendamus. causa. proficiendi. furvus. et. redendi. cum. securum.
Si. nos. uoluerimus. nos. extendere. et. progredi. ulterius. ut. est. dicere.
ut. ostendit. vos. causa. faciendi. vnus. furvus. replendi. et. faciendi. viam.
aut. propter. aliam. commoditatem. animam. uentem. semper. qualem.
terram. Sabekis. superius. quia. opus. est. via. profunde. et. sub. norma.
et. relinquere. tantum. superius. quod. non. deficiat. uolent. esse. faciem.
furni. ad. locum. ubi. nulli. operari. et. facere. effectum. eundem. ordi-
nem. debemus. obseruare. uolentes. nos. extendere. in. his. et. uolentes. ope-
rare. uentem. esse. cauti. ne. inimici. uobis. faciant. contra. cuniculos. ex.
quo. in. vno. eodem. que. cauo. debent. fieri. plures. vie. ut. esset. fac-
te. vnus. furvus. supra. aliud. quando. uellemus. facere. plures. duos. solum.
sed. pro. maiori. securitate. semper. facerem. tres. vnam. ex. parte.
dextra. aliam. ad. sinistram. ad. hoc. ut. si. inimici. vnam. in. inue-
niant. altera. secura. nota. remaneret. hoc. quantum. ad. cuniculos.
sed. artifices. necesse. est. ut. habeat. magnam. condensationem. et. quant-
debeat. auferre. et. in. quo. loco. debeat. persistere. et. ut. faciat. effe-
ctum. cum. sit. differens. terra. a. muro. et. cursit. differens. in.
tanka. debet. esse.

91
debet esse etiam differens operatio: ne opus est dicere. ego affodiam, quia
effodere, est facile. pro conspuitate quatuor quarum regularum
epi. unum cuniculum feci in subia. Anno 41. et in sa. apud. s.
Andream in Golfo de pelt. potillis.

De Cuniculis. et Affossionibus subterraneis.
capit. LXX. extractum a
Gabriele Busca

Tribus modis solent tentari arces: una faciendi et aperiendi via
aggressoribus: et per illos superare difficultates: que illis opponuntur
Id est. Cum Tormentis: cum lignis et balistis, et cum cuni-
culis: et utroque nobis ostendit: quod arx non habet
maiores inimicos quam istos tres. Sed quia non semper possumus
viri ad hoc Tormentis: aut propter difficultatem locorum inaccessi-
bilium, aut propter aliud impedimentum opponens: et cum non
sit locus oppositus ligni propter duriciem. Tunc debemus recurrere
ad cuniculos: et gravem in precedentibus bellis
multe arces in captis medio cuniculorum: que tentate aperiuntur
hominibus: viruose repulerunt aggressores. Nihilominus ab his in-
tellegendis: inuisibile semper fuit reputatum cum in mare tempus in
faciendis minis. ubi pligo, et balistis. sive tormentis. possunt adap-
tari et auo modari: et commot. quandoquidem hoc cuniculi sunt
magis effectus: Tamen sardi multum sunt epegi: et cum dubia
expectatione. contrarij epibus. Tenent nostram animum semper inces-
sum et suspensum: quia sepe numero longe a nostra intentione faciunt
effectum: et hoc proaudit quia ad instar per balistarum: ceci convenit
ut nos operemur mur: et hoc creatio nos se suadet prius tentare
omnes alios modos: sicut illi: qui cum maiore utilitate: e et evidetia
apparenti felix successus: qui producere possunt. nos faciunt nos monitos
Sed ex cuniculis donec non sint: evaporatis: semper de epibus illorum
tenent nos suspensos et inuertos. Sunt etiam alia et propter
hoc multi periculi epegi: quia ignis ab inimicis. quod quidem
facile facere possunt: faciunt contra cuniculos: et tempus expectantes:
quod ducis et archifiles intra sint: dant illi ignem. Et inde omnes con-
brent: eodem laqueo capiendes circumscriptores: quod quidem magno
damno et impensu, et amissionis hominum, et temporis succedit.